

AL SIRATAL MUSTAQIIM

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Assalamu Alaykum Warahmatullaahi Wabarakaatuho

Magatus endu pat kataw a mga mama, baby endu wata a lulan nu Flight 185 kanu ika sapulo endu siyaw ku December 1997 lu sa Jakarta. Guna su makaganat den su entu a pinagedan ebpawang sa Singapore, na daden isa sa kanu mga niyat nilan I makasampay silan kanu pedtamanan nilan. Su Jet 737 na natekaw naulog lu sa ubay na Palembang sa nalupet-lu-pet lusa ubay na Sungei Musi, a kinapatay langun nu mga pasaylu endu su mga pamenggalbek kanu entu a pinagedan.

Su saka dungya, atawa ka su langunu mga taw na makatalingguma sa matekaw a manggula, matekaw a kapatay, linug, kabinasan, kapaliyan endu su kambunuwa na makatekaw manggula siya kamu taw a dala nilan maalen su kauma nu kapatay nilan. Ped kanu taw na matay sahap kanu sakit a pinadtaday. Langun tanu na magadil sa kanu kapatay, ugayd na su kapatay na makauma endu dili katawan u kanu I kapegkauma nin.

Ped kanu mga taw na enggulan nin su panun i kauyagin sa mauget: temelen edsigup, enggulan su panun kagkapiya nu lawasnihin dili keman sa subla, keman sa mga pegken a makagkasehud endu minemsa gamot (vitamins) a makauman kanu bagell u lawasnihin. Su uliyan nuntu na mapamikil nilan ladenbun gay na matay silan.

Su ped manem na dili nilan bagi tungen su kapatay: kanu timpu a dala pan mga problema nilan, kanu a aden pan mapiya a kauyagan nilan endu aden pan pakanggastu nilan, su natatalanged a kanggastu nilan na naadilan kanu timpu a dala pan mga lidu na ginawa nilan siya kanu mga pamilya nilan a mapangaden sa lekanilan endu su timpu a aden pan sangan nilan a mapiya siya kanu galberan nilan, su kapatay na mawatan sa kanu mga pamikilan nilan. Ugayd na su kapatay na dikena ya bu matay I matuwa atawa ka su pakanasisita: mabagel su pamikilan nin, su manguda a taw na tanan dala paingati sa lekanihan i matay silan tanan. SU KAPATAY NA LANGKAPIN SU LANGUN, IGANAT SA MAPULU TAMAN SA MABABA A EGKELASIYAN NU MGA TAW.

Su Allah SWT na lekanin su bayabaya sa kasulga tanu atawa ka ibpawang tanu nin sa naraka, kanu entu a kapangukum Nin. Su Ingala Nin na Ar'Rahmanir Rahim (Malimu endu Mangampun) na pinaingatan Nin sa lekitanu sa pagadilan tanu siya kanu mga ginawa tanu su kapegkauma nu kapatay endu su kapegkauma gay a mauli. Langun nu taw na mukit sa kapatay na matalingguma nin den su gay nukapangukum sa entu ba a gay na enggay sa lekitanu su listan nu langun nu naggalbek tanu kutimpug siya tanu pan sa dungya.

Kaginaka maytu, na pinaingat tanu nu Allah SWT sa pagadilan tanu su isa sa kanu mga ginawa tanu sa gemanat saguna. Ka entayni taw i pagadilan nin su ginawa nin na entu ba a taw na kuyog kanu pakatuntul sa Siraatal Mustaqiim (Straight Way) su kalilintad u manggiginawa na su Allah SWT i pembaya-baya lun.

SU DUNGYA NA DIKENA LALAYON

Ngin i Ma'na nin siya kanu Uyag-uyag?

Su dungya na dikena lalayon,! Su lawas tanu endu su mga kakawasan siya sa dungy na nakaupama sa lenus a pedsagad bu. Maawa sa paidu-pidu taman sa madala su entu a lenus. Ugaya su uyag-uyag na minuna pan i kalengkasin i kapegkadala nin siya sa dungy. Su Allah SWT bu i mataw u entayni malendu i umul nin siya sa dungy taman lusa Akhirat. Lu sa Akhirat na dala tadtaban nin naeb baguyag-uyag su taw lu.

Madakel a taw i ebpaguyagan nin su mga ginawa nin sa siya bu sa dungy. Uman gay na ditanu pakadtulan sa kanu kapenggalbek sa kanu kadudungyay, ditanu pakadtulan sa kanu kabpangilay sa kulta. Ditanu pakadtulan sa kapenggalbek sa kalilini nu ginawa sa dili bun mauget na maawa bun su entu a kalilini. Katawan tanu su langun nu niya a bataluwan na dala bun nakangguna nin sa kanu mga ginawa tanu. Su Shaytaan na bangengeduba i manggula tanu. Yanin alap na binasan nin su lawas endu pamikilan tanu sa makanggula tanu sa kadusan sa endu tanu makakuyog kanu pakanarka sa luden ba taman sa taman.

Naamad tanu endu benal su ganggula tanu siya kanu pedsagad a dungy sa benal a paidu i kapiyanan nu dungy a gatalasay tanu. Lipatanan tanu su nan ka langun tanu na ebpaguli bun sa kanu Allah SWT a kigkuwan kanu mga umul tanu, sa maumbal tanu den adili malidu i mga ginawa nin endu siya kanu nin a dungy. Ka dala bun papedtagan.

Su Allah SWT na tatap tanu Nin ebpagenggan sa tutulu sa entu a tutulu na endu tanu mailay i benal atawa ka tidu-tidu a lilini nu mga pamusungan tanu. Siya kanu kapedtuntul tanu kanu initutulu Nin, na natawan tanusu kabagel u mga pamikilan tanu sa magagaden nu mga lawas tanu kemumpen su sasat nu niya a dungy. Siya kanu kapedtuntul tanu sa Lalan a Matidtu (Siraatal Mustaqiim) na natuntayan tanu bun i su uyag-uyag tanu na pibpiyan-piyanan Nin ka endu tanu makakuyug kanu i pedsulga Nin, sa langun nuntu ba na madala den su mga kadusan nin.

Lu say Gay a Mauli (Yaumul Qiyaamah), na duwa timan bu i gambetadan nu taw lu. Su Sulga endu su Naraka. Pabila ka makauma den su entu a gay nu kagkukum na makaludep tanu den siyu sa kanu nin a duwa a gambetadan nu taw, di tanu makaawa lu endu dili masalin su endaw i gambetadan tanu. Lu tanu den ba taman sa taman.

Dili tanu egkatawan u kanu i kapatay tanu, na saguna na pamikalan tanu endu pamilin tanu su lekitanu a kiyug a gambetadan.

(SU SULGA)

Su Sulga na entu den ba i labi lawani kapiya nin a kagkalebenan endu entu den ba i labi lawan i kapiya nin a bangintelenan. Su Sulgana nalibet a matenggaw, mapiya endu makagayp i mga walay nin, aden lun su mga uni a makalilintad kanumga ginawa endu su kadsasaginu nu entu a mga uni a mapiya. Su Sulga na napenu na mamut endu aden lun su paginugut endu aden lun su adat.

Dili magaga nu itungan tanu kemalang su kapiyanan nu Sulga. Su Kitab na inipamandu nin siya kanu bamalitala sa aden besen ibpamelipuwat sa Allah SWT sa makambayabaya den su mga pamusungan nilan endu su Allah SWT na iniawa nin su mga kabaladusan nu mga ulipen Nin.

Su kapiya nu manggiginawa – na madtakep-takep endu su Kapugi sa Lekanin a Allah SWT na madtakep-takep bun. Su Allah SWT na pinalin Nin su dikapiya nu manggiginawa tanu sa egkapiya tanu taman sa taman.

Panun i enggulan tanu ka dala pamun su ka Ihlas u mga pamusungan tanu, suka Ihlas u mga mama, ka Ihlas u mga babay a t anan den miyug sa kanu lidseki nu Allah? Yabu makaludep sa kanu Sulga nu Allah SWT na su endaw bu i aden su ka Ihlas u mga pamusungan nin kanu Allah SWT. Pidtalu nu Allah SWT salekitanu siya sa kanu dalem Qur'an sa su Isa A.S. wata nu Maryam, i pinamili nu Allah SWT sa mabaluy a sekanin i kailangan nu Manusa.

Arabic: Bismillaahir Rahmaanir Rahiim
“Su Lilini nin endu su Limu Nin na siya sa Lekitanu”

(Qs. 19 Maryam 19:21)

Lu sa Sulga endu siya pan sa dungy na pinili den nu Allah SWT sa ngala a Isa A.S. sa inibpasad Nin i sekanin Isa su Imam Mahdi (Al Masih), a isa a inipulu ganat siya sa dungy endu la sa sulga.

Arabic: Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

“Su Ingala nin na Masih, a wata nu Maryam, a mumbal sa kagaypan sa dungy endu la sa Akhirat”

(Qs. 3 Al Imran 45)

(SU NARAKA)

Su Naraka na entu den ba i mapasang, masimpit, makagilek a gambetadan nu mga taw a paka-naraka. Entayni matagu lu na tantu a kapasangan den sa tidtu-tidtu kagina yanin sabap na su balegkas, endu su ikam nin, endu su ebpagiganan nin na apoy den tanan. Gemanat sa ulo taman sa ay nu taw na apoy, su gambetadan nin na nalibet u apoy a pegkalaw-kalaw. Siya ba sa Naraka na pagelin den apoy, mayaw, malibuteng endu su mga mata na ganga bileg, gangakelid, su tangila na maumbal a bisu endu su ngali na malimbal a maw. Su niya a gambetadan na lasay, endu masakit den taman sa taman. Papegkasakitan su taw lu, su mga ngiyawa na daden apas lun sa kagamutan pan atawa ka daden apas lun sa makaawa lu. Su ngiyawa na mana su nangagedam u mga namamatay sa masakit a kinapatay. Dala tadtaban nu siksa lu, endu su kasakitin na taman sa taman.

Siya pan kanu timpu nu nauna a mga taw, su Nabi Adam endu su langun nu mga taw kanu timpu nu Nabi Adam na nasasat den u Shaytaan. Naumbal silan a mga baladusa endu talatantu nilan su siksa a kanarakan sa kapasangan silan lu. Su Naraka na pedsiksan kanu mga taw.

Arabic: Bismillaahir Rahmaanir Rahiim
“Endu dadan i isasalekanu i makaubay lu. Niya ba su pinasabutan nu Kadenan a Inisugu Nin.”

(Qs. Maryam 71)

SU LALAN A MATJDTU A IBPAWANG SA SULGA

Natawan tanu tanan a bamalitiyala i su Allah SWT na pinasabutan Nin su Lalan a Matidtu a Ibpawang sa Sulga. Yapan ped na su mga bamalitiyala na penggalbeken nin su inisugu akad sambayang endu mamalitiyala saaden gay a ‘Mauli (yaumul qiyaamah) na makuwa nilan su pahala a kasulgan.

Ugayd na pila kataw bu sa lekitanu i natawan nin su Matilak a Lalan nu Allah SWT a pidtalu Nin sa lekitanu sa entu ba i tuntulen tanu a Lalan? U dala bu su entu a Matilak a Tanda siya kanu mga taw a initutulu nu Allah SWT na panun den i kasabut tanu sa kanu Matidtu a Lalan? U dala tnau bu kasabuti su entu a initutulu nu Allah SWT a isa besen sekanin a bamalitiyalan?

Ngintu aden bagilayan tanu sa makaludep tanu sa Sulg? Ngin pan i sama tanu sa kanu kabaginuntulan tanu siya kanu inisugu a pangitaban sa entu pan ka makaludep tanu sa Sulga? Pila timan pan i mga dua atawa ka pangeni-ngeni tanu sa entu ba i kaludep tanu sa Sulga? Su inipamandu a kabpaginuntulan u uman i Agama na kena entu i sawalin.

Ugayd, pila kataw bu i naginuntulan sa kanu inipamandu nu Allah SWT a kaludep sa Sulg? Pila kataw bu sa lekitanu i aden pan bagel nin, kalilini nin sa kasela nu apas u ginawa nin, masampulna nin makuwa su kakalimu atawa kalimu sa entu ba i kaludep nin sa Sulga.

Yanin pembuwatan na madakel pan a mga taw i aden pan antapin, aden pan mga taw i penduwa-duwa endu egkagilekan. Apiya nin kaaden na bangeni-ngeni bun silan endu bagenggay bun silan sa Zakat. Kanu langun nu sine magad a gatasan lagun, na pinailay nu Allah SWT sa lekitanu i yatanu besen tatap enggulan na mangeni-ngeni tanu sa Lekanin a Allah SWT sa ipailay Nin su Lalan a ini pagadil Nin sa lekitanu, sa ukit a kapagnetaw endu kadtawbat.

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim
Arabic:
“Tutulu kami sa Lalan a Matidtu”

(Qs. 1 Al Fatihah 6)

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim
Arabic:
“Sekanu a mga bamalitiyala, ikagileku su Allah SWT, sa mana nubun Sekanin gaubay.”

(Qs. Al Maidah 35)

Natawan nengka su Niya a Lalan?

ARRAHMAANIR RAHIIM

Su Allah SWT na tantu a Malimu endu Mangampun, pinasabutan Nin sa lekitanu su Lekanin a Tutulu siya tanu matun sa dalem nu Qur'an sa panun i kaludep tanu sa Sulga. Pangagiyan tanu su Qur'an a Mapulu endu su mga Hadith a pimbitiyala siya kanu baba nu niya:

SU INITUTULU NU QUR'AN ENDU SA HADITH SA MAKASIGULU SU MANUSYA SA KALUDEPIN SA KANU SULGA

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

1. “SU ISA A.S. NA LALAN A MATIDTU A PEDTUNTULEN

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:
“Sekanin (Isa) na Tanda (kauma) nu Kutika (kagkukum) kaginaka maytu na dakanu penduwa-duwa kanu kutika (kagkukum) ugayd na palitiyala kanu sa laki ka niya ba su Lalan a Matidtu”

(Qs. 43 Az Zukhruf 61)

2. “SU ISA A.S. NA NAKAPANANGGIT KANU SIGAY A PAMALITIYALAN”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:
“Guna su nakatulun su Isa A.S. na aden salekanin su tutulu sa ya nin pidtalu na: “Saguna na nakauma ku salekanu sa aden salaki su Tutulu endu nanget salaki i katuntayan nu su galebekan ku a inisugu nu Allah SWT sa laki. Kagina kamaytu na palitiyala kanu sa laki.

(Qs. 43 Az Zukhrul 63)

3. “SU ISA A.S., NA MIMBITIYALA SA KADTALU A BANTANG APIYA YANIN KAADEN I DALA PAMALITIYALA SU MGA TAW.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:
“Si Isa A.S. wata nu Maryam, su kadtalu ninna Bantang ugayd na dala bun silan pamalitiyala”

(Qs. 19 Al Maryam 34)

4. “SU ISA A.S. NA RASULULLAM ENDU KALIMA TULLAH”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:
“Sabensabenal su Isa A.S. wata nu Maryam, na Rasulullah endu Kalimatullah”

(Qs. 4 An Nisa 171)

5. "SU ISA A.S. NA RUHULLAH ENDU KALIMATULLAH"

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"Su Isa A.S. na Ruhullah endu Kalimatullah"

(Hadith Annas Bin Maalik page 72)

6. "SU ISA A.S. NA SEKANIN SU IMAM MAHDI"

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"Dala Mahdi yadi tabia na su Isa A.S. a wata nu Maryam"

(Hadith Ibnu Majah)

7. "SU ISA A.S. NA DIKENA PIMBATA SA KIYUG U MANUSYA UGAYD NA KIYUG U ALLAH SUBHAANAHU WA TAALAH (SWT)".

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"ENDU (TANUDI KA) SEKANIN NA PIBPIYAN-PIYANAN NIN SU MARATABAT NIN". INENGGAN NAMI SA NGIYAWA, INUMBAL NAMI SEKANIN ENDU SU WATA NIN A TULADAN NU MGA TAW."

(Qs. Al Anbiyaa 91)

8. "ISA A.S. NA INIMBATA, MINATAY ENDU MIMBIBIYAG PALUMAN"

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"Nangetasa laki su kalilintad pun kanu kinambata sa laki, su gay a kapatay ku endu su gay a kambibiyag ku (Paluman).

(Qs. 19 Maryam 33)

9. "SU ISA A.S. NA MINATAY, INIPULU ENDU SU MGA NAGINUGUT LUN NA INIPULU BUN SILAN LABI LAWAN KANU MGA KAFIR."

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"Payag! Pidtalun nu Allah SWT: Seka Isa A.S. wata nu Maryam itulun ku seka endu ipulu Ku seka, pun kanu kahanda Ku endu pagkapiyan Ku seka pun kanu ipedsendit nilan sa leka a dala nengka manggula, Umbalen Ku su langun nu baginugut sa leka sa egkapulu silan labi lawan kanu dala paginuut sa leka (Kafir) kanu gay a mauli."

(Qs. 3 Aali Imran 55)

10. "SU ISA A.S., NA PINAGKAPIYA NIN SU TIYUD ENDU SU PISEK."

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"ENDU PINAGKAPIYA KU SU PIMBATA A PISEK ENDU SU MGA TIYUD ENDU NAUYAG KU SU MINATAY KANU KAHANDA NU ALLAH SWT."

(Qs. 3 Aali Imran 49)

11. "SU ISA A.S., NA INUYAG NIN SU MINATAY."

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

"Ipayag! Endu pinambalingan ku su ngiyawa nu minatay."

(Qs. Al Maidah 110)

12. “SU ISA A.S., NA INENGGAN SA KABALAKAT ENDU INENGGAN SA SUTI A NGIYAWA.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Su Isa A.S., Wata nu Maryam, na inenggan Nami sa Tanda A Matilak, endu nanget salekanin su Ruuhul Qudduus.”

(Qs. 2 Al Baqarah 253)

13. “SU ALLAH SWT NA LINABIT NIN SA “KAFIR” SU ENTAYNI MAMAGISU KANU ISA A.S., A INENGGAN SA KAWAGIB A EMBITIYALA SA KANU KADTALU NU ALLAH SWT.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Endu dala silan pamalitiyala, endu pinandalebut nilan si Maryam.”

(Qs. 4 An Nisaa 156)

14. “SU LANGUNU MGA PASUSULAT SA KITAB NA SU ISA A.S., I BAGENGGAN NILAN KANU EEMAN NILAN.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Endu dala mga taw i bamalitiyala kanu Isa A.S., i pamalitiyalan nilan pan sekanin unan u kapatay nin, endu lu sa kanu Gay a Kapangukum, sekanin mismo, i makasaksi kanu entu a mga taw.”

(Qs. An Nisaa 159)

15. “ENTAYNI TAW A PINAGISU NIN SU KITAB TAURAT ENDU SU KITAB INJIL NA BINEDTUWAN SILAN SA MGA TAW A DALA AGAMA NIN.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Edtalu ka, Sekanu a mga bamalitiyala kanu mga Kitab, Dala mabagel a dalinan nu yaditabiya na mukit kanu sa Kitab a tutulu kanu langun nu mga Kitab a inipayag a tanan den pun sa Kadenan nu.”

(Qs. Al Maidah 68)

16. “SU ISA A.S., KADTALU NU ALLAH SWT (KALIMATULLAH), SUGUNU ALLAH SWT SA ENDU NIN MAKAPAYAG SA LEKITANU SU NAEBPUNAN (INA) NU MGA KITAB.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Sabensabenal, ebpun salekami su entu ba a Kitab, Lekami, Mapulu i (pangkatan), endu napenu na kataw (ilmo).

(Qs. 43 Az Zukhruf 4)

17. “SU ISA A.S., NA ADEN SALEKANIN SU KIYUG (BAYABAYA) ENDU ADEN SALEKANIN SU KADATU SIYA SA DUNGY TAMAN LU SA SULGA.”

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Ipayag! Pidatalu nu malaikat, Seka Maryam, sabensabenal na initulun saleka su Kadtau nu Kadenan a limu nu Allah SWT saleka, embata ka sa yanin ingala na Isa, a wata nu Maryam, a aden salekanin su kapulu nu pangkatan siya sa dungy taman lusa gay a mauli endu tagapeda nin su langunu maginugut lun.”

(Qs. 3 Aali Imran 45)

Inenggan nu Allah SWT su Isa A.S., sa bayabaya endu Kapulu nu Pangkatan siya sa dungy taman sa Akhirat. Su Isa A.S., na Lalan a Matidtu, pinasabutan nu AlQu’ran AlQarim sa kanu langunu naginugut lun. Su Isa A.S., na mapulu ipangkatan nin kanu mga Kafir. Su Isa A.S., na nasisita nu Allah SWT ka su Ingala a Isa na naka 97 nalabit siya kanu AlQu’ran.

Su Sulga na nakaibalat sa isa a mapiya endu masla a walay (palasyo) Amayka pagakaten kanu kaunutan (presidente) nu entu (palasyo) na nanget den sa leka i kaludep nengka. Yanin sabap na sekanin i egkaunutan i kiyugin endu aden salekanin i kadatu kanu entu a masla a walay (palasyo).

Ugayd, amayka su egkaunutan nu entu ba a masla a walay, ka dala lun su bayabaya a kaunutan sekanin sa pagakaten kanin na aden saleka i kanduwa-duwa. Yapan mauli, na su kina usal nengka kanu tamuk endu su bagel nengka na dika bun makaludep kanu entu a masla a walay (palasyo).

Siya kanu kasla nu Limu Nin, Su Allah SWT, na initulun Nin su Isa A.S., sa sekanin su Ruhullah endu Tanda nu langunu mga manusya, sa endu yanin apas na endu tanu nin maped lu sa Sulga. Su Isa A.S., na inikalimu nu Allah SWT sa aden salekanin su bayabaya. Yanin Sabap na su Isa A.S., sekanin su Kalimatullah a pimbityala nu Kitab. Su entu a kadtalu a inipayag u Kitab na tanan den balapantag. Endu u inipamandu nu Isa A.S., na pedtakep-takep bun, na nakuwa nin den su apas u ginawa nin a inipanggalbek u Allah SWT salekanin. Su Lalan a Matidtu nu Allah SWT, na natalima nilan den sa egkapiya su kabpaguyag-uyag nilan siya sa dungy sa aden den salig u mga ginawa nilan.

Inenggan nu Allah SWT su Isa A.S., sa bayabaya endu Kapulu nu Pangkatan siya sa dungy taman sa Akhirat. Su Isa A.S., na Lalan a Matidtu, pinasabutan nu AlQu'ran AlQarim sa kanu langunu naginugut lun. Su Isa A.S., na mapulu ipangkatan nin kanu mga Kafir. Su Isa A.S., na nasisita nu Allah SWT ka su Ingala a Isa na naka 97 nalabit siya kanu AlQu'ran.

Su Sulga na nakaibalat sa isa a mapiya endu masla a walay (palasyo) Amayka pagakaten kanu kaunutan (presidente) nu entu (palasyo) na nanget den sa leka i kaludep nengka. Yanin sabap na sekanin i egkaunutan i kiyugin endu aden salekanin i kadatu kanu entu a masla a walay (palasyo).

Ugayd, amayka su egkaunutan nu entu ba a masla a walay, ka dala lun su bayabaya a kaunutan sekanin sa pagakaten kanin na aden saleka i kanduwa-duwa. Yapan mauli, na su kina usal nengka kanu tamuk endu su bagel nengka na dika bun makaludep kanu entu a masla a walay (palasyo).

Siya kanu kasla nu Limu Nin, Su Allah SWT, na initulun Nin su Isa A.S., sa sekanin su Ruhullah endu Tanda nu langunu mga manusya, sa endu yanin apas na endu tanu nin maped lu sa Sulga. Su Isa A.S., na inikalimu nu Allah SWT sa aden salekanin su bayabaya. Yanin Sabap na su Isa A.S., sekanin su Kalimatullah a pimbityala nu Kitab. Su entu a kadtalu a inipayag u Kitab na tanan den balapantag. Endu u inipamandu nu Isa A.S., na pedtakep-takep bun, na nakuwa nin den su apas u ginawa nin a inipanggalbek u Allah SWT salekanin. Su Lalan a Matidtu nu Allah SWT, na natalima nilan den sa egkapiya su kabpaguyag-uyag nilan siya sa dungy sa aden den salig u mga ginawa nilan.

Siya kanu kinapayag u Allah SWT siya kanu Qu'ran pantag kani Isa A.S., i aden salekanin su kapulu nu badtugan siya sa dungy endu lu sa sulga, endaw i maginugut lun kanu inipamandu nin na makuwa nilan su pahala a kasulga nila. Su Nabi tanu Mohammad SAW, na pinasabutan nin su niya a mapiya a tudtulan sa lekitanu siya napadalem sa kanu Qu'ran endu siya kanu Hadith iganat sa kanu kinapangaden lun taman sa kinapatay nin.

SU TANTU A MAPULU A PAKAT

Su inipangeni-ngeni nu Nabi tanu Mohammad SAW, unan u kinapatay nin:

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Kadenan ku, ampun naku, ikalimu waku nengka endu isampayaku bu sa kanu tantu a mapulu a pakat.”

(Hadith Shahih Buhaari 1573)

Guna su maytu su Nabi tanu Mohammad SAW na inipulu nin su lima nin sa pidtalu nin:

Bismillaahir Rahmaanir Rahiim

Arabic:

“Su tantu a mapulu a pakat.”

Guna su maytu na inibaba nin su lima nin endu minawa den sekanin.

(Hadith Shahih Buhaari 1574)

Entayn i tantu a mapulu a pakat?

Pantag kanu pimbityala nu Hadith Shahih Buhaari, makamana-mana niya ba su mga malaikat endu su mga “Nabi”. Ugayd su mga Malaikat na di kena upaman sa “mapulu” yanin ma’na na ya pidtalu nu Nabi tanu Mohammad SAW a tantu a mapulu a pakat na dikena Malaikat yaditabian na Nabi.

Na entayn sa kanu niya a mga Nabi i binedtuwan sa “Mapulu a Pakat”

“Adam Shafiullah” Su Adam na Shafiullah

“Nuh Najiullah”..... Su Nuh na Najiullah
“Ibrahim Khalilullah”..... Su Ibrahim na Khalulullah
“Isma’il Dzabilullah”..... Su Isma’il na Dzabilullah
“Musa Kalimullah”..... Su Musa na Kalimullah
“Dawud Khalifullah”..... Su Dawud na Khalifullah

Sekanin mismo na pidtalu nin:

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Masupegaku kanu Isa A.S., wata nu Maryam, siya sa dungya taman lu sa Sulga. Langunu mga Nabi na isa bu sabap kanu palangayan nilan. Embida su ina ugayd su agama na isa bu.”

(Hadith Shahih Bukari 1501)

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Su Isa A.S., wata nu Maryam, inenggan sa badtugan siya sa dungya taman lu sa gay a mauli endu su langunu naginugut sa kanu Allah SWT.”
(Qs. 3 Aali Imran 45)

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Idsapa ku kanu Allah SWT su umul ku na sekanin i pembaya-baya lun, Saben-sabenal su entu ba a timpu na su Isa A.S., a wata nu Maryam, na makauma siya kanilan atawa ka siya kanu mga pamageletan nilan. Sekanin i endatu sa matidtu.”

(Hadith Shahih Muslim 127)

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Dala Imam Mahdi yaditabia na su Isa A.S., a wata nu Maryam.”
(Hadith Ibnu Majah)

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Su Isa A.S., na Roh-ul-lah, Rasullah, endu Kalimatullah.”
(Anas Bin Malik hal. 72... Qs. 4 An Nisaa 171)

Kagina kamaytu, su Tantu a Mapulu a Pakat na su Isa A.S., a wata nu Maryam.

Su niya a mapulu a pakat na initulun u Allah SWT, sa endu nin makapayag su...”

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Paginugut kanu sa laki, niya ba su lalan a matidu.”
(Qs. 43 Az Zukhruf 63–64)

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Pagidsan nu entayn i edtalu sa: Nakinegami, ugayd na dala kami panuliman, yadenmawag a taw kanu Allah SWT na su entayni taw a embisu-bisu (dili makikineg) endu dili edtalu-talu (maw-maw) endu dala panuntay.”
(Qs. 8 Anfal 21–22)

Yanin ma’na na tanday nu su niya a mapiya a Ayat u Allah SWT a pidtalu nin. Paginuguti nu ka mana kanu bun naginugut sa kanu Allah SWT

a mapatidtu sa lekanu kanu bagukitan nu a lalan a Matidtu...

Pangeni kanu sa maampun su kadusan nu (Taubat), endu ngintu ka sekitanu saguna i inenggan u Allah SWT sa kawagib sa semampay tanu sa kadtalu Nin endu inisugu Nin siya kanu dala pamun mamakasabut, endu siya kanu dala pamun makatuntay. Ka endu silan makatuntul kanu laln a matidtu.

Lemudep tanu sa kanu lalan a matidtu a pidtalu nu Allah SWT sa lekitanu.

Siya kanu kabpagagama tanu, na aden nantu na ya tanu gaunutan na siya kanu mga ginawa endu adat tanu (traditional) kumin sa kanu inisugu nu Allah SWT. Nasisita tanu su entu a inisugu nu Allah SWT sa kanu entu a inisugu mana su mapulu a pakat. Iyawa tanu den su nganin-nganin a dala makasulat kan kitab u Allah SWT.

Ya bantu matilak a tanda na su kinapaawa nin sa kanu kinasasat u mga Shaytaan. Inipayag nilan i benal su lalan a Matidtu nu Allah SWT. Su Isa A.S., (Kalimatullah) na nambamatan nin su kamamasla nu ginawa endu su kapaydu nu adat u mga taw.

Entayn manem i taw a taligkudan nin su kiyug u ginawa nin, ka yanin den unutan na su kiyug u Allah SWT, a entu ba i enggulan nin na inenggan sekanin nu Allah SWT sa tutulu endu lidseki a ebpun sa Allah SWT. Na tatap den salekanilan su kaabung nilan sa kanu kapegkauma nu kapatay, endu su gay a mauli (yaumul kiyamat). Natalatantu salekanilan su kasulga nilan kagina yanin sabap na pinali-tialan nilan su inisugu nu mapulu a pakat. Libli den sekanilan kanu kasulga kagina dala nilan unuti su kiyug u entaynbu a taw atawa ka su makempet a kiyug u mga ginawa nilan.

Skanu a mga Mu'minen, dinu mamamagisu su niya a kadtalu nu Allah. Pali tiyalay nu su inipamandu nin (Isa A.S.) ka endu tanu mailay su lalan a matidtu (SIRAATAL MUSTAQIIM) a ibpawang sa kanu Allah SWT, ka endu tanu makasigulu sa kanu libu nu egkandatuan nu Allah SWT.

Siya kanu kabpagagama tanu, na aden nantu na ya tanu gaunutan na siya kanu mga ginawa endu adat tanu (traditional) kumin sa kanu inisugu nu Allah SWT. Nasisita tanu su entu a inisugu nu Allah SWT sa kanu entu a inisugu mana su mapulu a pakat. Iyawa tanu den su nganin-nganin a dala makasulat kanu kitab u Allah SWT.

Ya bantu matilak a tanda na su kinapaawa nin sa kanu kinasasat u mga Shaytaan. Inipayag nilan i benal su lalan a Matidtu nu Allah SWT. Su Isa A.S., (Kalimatullah) na nambamatan nin su kamamasla nu gi nawa endu su kapaydu nu adat u mga taw.

Entayn manem i taw a taligkudan nin su kiyug u ginawa nin, enggulan nin na inenggan sekanin nu Allah SWT, a entu ba i a ebpun sa Allah SWT. Na tatap den salekanilan su kaabung nilan sa kanu kapegkauma nu kapatay, endu su gay a mauli (yaumul kiyamat). Natalatantu salekanilan su kasulga nilan kagina yanin sabap na pinalitiyalan nilan su inisugu nu mapulu a pakat. Libli den sekanilan kanu kasulga kagina dala nilan unuti su kiyug u entaynbu a taw atawa ka su makempet a kiyug u mga ginawa nilan.

Sekanu a mga Mu'mineen, dinu mamamagisu su niya a kadtalu nu Allah. Pali tiyalay nu su inipamandu nin (Isa A.S.) ka endu tanu mailay su lalan a matidtu (SIRAATAL MUSTAQIIM) a ibpawang sa kanu Allah SWT, ka endu tanu makasigulu sa kanu libu nu egkandatuan nu Allah SWT.

NGINTU INITAGAK TANU SU PED A UKIT?

NGINTU TINUTULU TANU NU MAKAGAYP A KADTALU NU MAPULU A PA KAT A INENGGAY SA LEKITANU NU ALLAH SWT?

2. SU MAPULU A PAKAT NA TINABANGAN TANU NIN SAGUNA SA GAUMA TANU NIN ENDU PEGKAPETAN NIN SA MABAGEL ENDU TANUMAKUYUG KANU SIRAATAL MUSTAQIIM.

Su Allah SWT na ditanu mami, endu di tanu mailay, di tanu magkambil-kambil atawa ka di tanu magkalang-kalang. Su Ruhullah endu su Kalimatullah (Isa A.S.) na initulun siya sa dungya sa aden makagayp a enggulan nin (Muzzizah).

Bismillahir Rahmaanir Rahiim

“Entayni mamalitiyala sa Allah SWT na kinemes u Allah SWT den atawa ka nami den su palitiyala nin sa daden kaulugin endu kapesa nin.”
(Qs. 2 Al Baqarah 256)

Su badtug a ayat a ayat ul Kursi na mapayag a benal i kinambitiyala lun, amayka ilayn tanu su ayat 253 siya sa suratul Baqarah: na aden salekitanu su kasigulu amayka mamalitiyala tanu kanu matilak a tanda nu Isa A.S., endu su mga ped a Nabi.

... Aden salekitanu su kasigulu tanu ku Allah SWT. Su Isa A.S., na dala salekanin mailay su nganin-nganin a ukit a dili ka Ihlas. Su ka Ihlastanu kanu mga pamusungan tanu na su Allah SWT bu i lalan a ikasupeg tanu sa lekanin. Su Allah SWT na tantu a Suti Ruh sa Ruh. Kagina ka su Isa A.S., na Ruh-ul-lah na ebpagamin nimbu su aden mga sakitin na kauliyan saban kanu kiyug endu kahanda nu Allah SWT.

... Sekanin su tantu a kasaligan kagina tantu a ebpun sekanin sa Al Haq, su Allah SWT na tantu a mapulu endu Benal su Kadtau Nin, siya sa dungya endu lusa gay a mauli.

... Su lekanin a kapedkasigulu na dili mabpesa-pesa kagina yanin sabap na nabatalu den sekanin sa aden lun su kalilintad apiya kanu timpu a ebpaguyag-uyag pan sekanin siya sa dungya.

Sa kanu entu ba a timpu na pidtau nin:

“Aden salaki su kalilintad kanu gay a kambata salaki, ku gay a kapatay ku, endu su gay a kauyag sa laki (paluman).”
(Qs. 19 Maryam 33)

SU TANTU A KASALIGAN A IBPANGAMI A LIMA A DILI DEN MABPESA-PESA

Siya kanu uyag-uyag endu siya kanu kapatay, na makuwa tanu su tidtu-tidtu a Kalilintad tanu amayka pamamalitiyalan tanu su makagayp a tandanu uyag-uyag endu su kapatay a ipapedtalingguma nu Allah SWT sa lekitanu a mga ulipen Nin.

Siya kanu Surah Al Imran, ayat 55, su Allah SWT a kigkuwan endu pendatu kanu yaumul Kiyaamah endu yaumul Hisaab na uyagen Nin endu pambuatan Nin den su (ngiyawa) n Isa A.S., sa ipulu paluman nu Allah SWT sekanin. Su Allah SWT na ipayag Nin den su Isa A.S., endu su entu ba a timpu na ipulu den u Allah SWT su entayni pamaka sulga sa tagapeda nilan den su Isa A.S. Su mga Nabi endu su Allah SWT. Al hamduli'llah!

Su Nabi tanu Mohammad SAW na dala nin saligi su kinanggihad nin endu inipangeni-ngeni nin su tantu a mapulu a pakat sa kanu Allah SWT. Sekitanu panantu i dili pasulgan nu Allah SWT a ebpaguguliyang tanu den kanu kapebpugi lun endu su tidtu-tidtu a palitiyala tanu ku Allah SWT.

... Kadenan ku Allah SWT

... Ampun na ku nengka ka den... ampun ka su dusa ku. Dala ku den palitiyalay su kiyug u ginawa ku ya kuden pinalitiyalan na su endaw i inisugu nengka a entu ba i enggulan ku. Pinalitiyalan ku bun su sinugu nengka a isa a lalan a matidtu a ebpagunutan. Tinalima ku Allah su lalan Nengka.

... Allah kapetiya ku nengka ku mapulu a pakat.

NGINTU PAKASIGULU TANU KU DILI MABPESA-PESA A KABAGEL U MAPULU A PAKAT, SU ISA A.S., NA TANTU A KASALIGAN A EBPANGAPET U ALLAH SWT.

Pangenin-ngenin tanu kanu Allah SWT i pagkapiya Nin endu Lidseki yan tanu Nin siya kanu kabagel Nin kanu Siraatal Mustaqiim.

Wassalamu'alaikum Warahmatullahi Wabarakatuhu...